

Program LIFE Kazalniki

**LIFE delavnica, Otočec
9. junij 2016**

Tatjana Orhini Valjavec
Ministrstvo za okolje in prostor

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Namen kazalnikov učinka (*performance indicators*)

- **Kaj boste s projektom dosegli – učinki**
- **Dokazovanje relevantnosti ciljev**
- **Pomembno je, da spremljanje projekta predvidite kot eno od aktivnosti!**

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Namen kazalnikov učinka (*performance indicators*) → preverjanje učinkov projekta

Izbrano izhodišče

jasne
obsežne
ambiciozne
verodostojne

predlagane
rešitve /
prednosti

kvantificirati
glede na:

pričakovane
okoljske koristi

tabela kazalnikov

MEDSEBOJNA SKLADNOST

predstavitev skozi
pristop življenjskega
cikla

LIFE14
CAP/SI/000012

Tabela kazalnikov

→ Obvezna priloga projektni vlogi vseh podprogramov – priponka excel

→ poenostavljena

→ izbor relevantnih kazalnikov

→ pričakovana sprememba (v %) v primerjavi z začetnim stanjem

→ osnova: referenčni podatki uporabljeni za določitev začetnega stanja

LIFE Performance Indicators LIFE Call for Proposals 2016					
At the end of the project					
Objective	Indicators	Estimated Impact (absolute values)	Estimated Impact (in %)	Please comment and give brief explanations of assumptions used for the calculation	
<i>* Change expected (in %) compared to the initial situation. Please explain reference data used to set the initial situation. This is normally directly linked to the baseline you have developed in the proposal.</i>					
Regional Environmental and Climate Performance (including resilience to climate change)	Reduction of greenhouse gas emissions (CO ₂ e)	CO ₂ e	tons / year	% change	
		Other GHG (please specify)	tons / year	% change	
	Air quality and emissions	PM ₁₀ / PM _{2.5} (please specify: PM ₁₀ , PM _{2.5})	µg/m ³	% change	
		Other pollutants (please specify)	µg/m ³	% change	
	Reduction / substitution of dangerous substances	Heavy Metals (Cd, Cr, Ni, Pb, Hg, Cu, Zn)	kg/tonnes / year	% change	
		Other dangerous substances	kg/tonnes / year	% change	
	Waste management	Waste Reduction	tons / year	% change	Please specify: waste prevention, reuse, recycling, etc.
	Water	Improved resilience to flooding	Inhabitants (protected conditions)	% change	
		Reduced risk of flooding	hectares (protected conditions)	% change	
		Improved Water Quality	rich/year	% change	
Better use of natural resources	Reduced resource consumption (excluding energy)	Raw materials	tons / year	% change	
	Water	Reduced water consumption	m ³ / year	% change	
	Energy	Energy from Renewable Sources (excluding biomass)	kwh / year	% change	
Sustainable land use, agriculture and forestry	Forestry	Reforested areas: increase in area under sustainable forest management	ha	% change	
	Agriculture	Areas of agricultural land under sustainable management	ha	% change	
	Soil / Land	Soil Surface improved	ha	% change	
Improved Nature, Species and Biodiversity	Habitats	Areas progressing towards improvement or restoration or in a favourable conservation status	ha	% change	Please limit to a maximum of 3 most relevant habitats targeted by your proposal
	Wildlife Species	Number of threatened species in improved or secured status	Population (specify unit)	% change	Please limit to a maximum of 3 most relevant species targeted by your proposal
	Alien Species	Reduction of invasive alien species	Population/ha	% change	Please limit to a maximum of 3 most relevant alien species targeted by your proposal
Economic Performance: Market Uptake, Replication	Employment	Jobs created	FTE	% change	
	Replication / Transfer	N. of replication / Transfer	not applicable		Please specify, if applicable, in how many countries / sectors / regions / municipalities / other places
	Market uptake	Estimated revenues	€	not applicable	
	Reduction of costs (per unit of policies)	Market share in number of customers	customers	not applicable	
	Payback Time	capital invested / net income	in years	not applicable	
Communication, Dissemination, awareness raising	Awareness raising	Number of enterprises reached / made aware		% change	
	Weblogs	Number of enterprises reached / made aware		% change	
	Behavioural changes	Number of enterprises/individuals changing behaviour		% change	
Other (please specify)					

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Izbira kazalnikov učinka projekta/1

- **Kako je mogoče izmeriti vpliv informacijskega projekta v kvantitativnem smislu?**
- poenostavljena opredelitev ustreznih kazalnikov
- prispevek projekta k reševanju problema
- prispevek projekta samo posreden →
  - ustrezni kazalniki → slika sprememb

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Izbira kazalnikov učinka projekta / 2

→ Primeri možnih kazalcev:

- dvig ozaveščenosti ciljnega občinstva za 20 % glede na izhodišče (izmerjeno z anketami, intervjuji);
- tržni delež okolju prijaznejših izdelkov;
- povečanje stopnje zbiranja / recikliranja določenega toka odpadkov;
- posodobitev zakonodajnega okvira upravljanja;
- nadaljevanje oz. povečanje ekonomskih spodbud s strani vlade;
- večanje obsega zelenih javnih naročil;
- dodatni primeri pregona za kazniva dejanja zoper okolje...

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Izbira kazalnikov učinka projekta /3

→ Primer opisa spremljanja projekta v prijavi:

Kazalnike projekta bomo redno spremljali in prav tako doseganje ciljev ter učinke na ciljne skupine in njihove življenjske navade.

Redno spremljanje in vrednotenje bo namenjeno sledenju aktivnosti in prihodnjemu načrtovanju projektnih aktivnosti in s tem tudi izboljševanju izvedenih.

Redno spremljanje aktivnosti je namenjeno tudi internemu komuniciranju med člani projektnega tima.

S spremljanjem projekta bomo tudi merili napredek projekta in stopnjo ozaveščenosti ciljnih javnosti ter sproti analizirali učinke izvedenih aktivnosti na naše ciljne javnosti.

Proces spremljanja rezultatov bomo javno objavili v naših orodjih komuniciranja.

V poročilih bomo jasno izpostavili odstotek spremembe in ga bomo primerjali s podatki pred pričetkom projekta.

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Namen kazalnikov za spremljanje projekta

- **Primerjava uspešnosti projekta z drugimi**
- **Spremljanje projekta - poročanje**

Projekti LIFE morajo poročati o svojih rezultatih ter se jih redno spremlja in ocenjuje na podlagi kazalnikov učinka (*outcome indicators*), opredeljenih na ravni projekta in na podlagi tistih, ki so opredeljeni v večletnem delovnem programu na ravni programa Life.

- **Spremljanje ciljev Life programa**
- **Spremljanje učinka Life programa** → → **vrednotenje**
- → **od tega odvisno nadaljevanje programa Life**

Družbeni in gospodarski kazalniki so obvezni za VSE projekte!

Navodila za uporabo kazalnikov za spremljanje:

http://ec.europa.eu/environment/life/toolkit/pmttools/life2014_2020/documents/160215_LIFEproject_level_outcome_indicators.pdf

LIFE14
CAP/SI/000012

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ocenjevanje nastavitve kazalnikov v projektu

→ **Vprašanje pred oddajo vloge:**

Ali ste vključili kazalnike in aktivnosti za spremljanje učinka projekta in vpliv svojih ukrepov/aktivnosti na vrste / habitate?

→ **Ocenjevalec projektne vloge bo ocenjeval:**

Ali so pričakovani rezultati projekta ustrezno opisani in količinsko ovrednoteni (npr. : okoljski učinki, možnost ponovitve) tako v besedilu projektne predloga kot v tabeli kazalnikov?

So vključeni kazalniki, ki ocenjujejo napredek projekta?

Ali kazalniki spremljajo učinke projekta in napredek v projektu (in "after Life") predvidenih aktivnosti?